

Kandidatnummer: 7004

BSOBAC – Bacheloroppgave med forskningsmetode

Den todelte Oslo og de sosiale ulikhetene som en konsekvens av det

En litteraturgjennomgang

Universitetet
i Stavanger

DET SAMFUNNSVITENSKAPELIGE FAKULTET

Institutt for sosialfag

Antall ord i besvarelsen: 10855

Forord

Dette er til alle minoritetsforeldre som vil se deres egne barn gjøre det de selv ikke fikk til.

Tusen takk for at vi fikk muligheten til å realisere det som en gang var deres drøm ...

Innholdsfortegnelse:

1 Innledning.....	5
1.2 Bakgrunn for valg av tema	5
1.3 Presentasjon av problemstilling og avgrensning	5
1.4 Begrepsavklaringer.....	6
1.4.1 Minoriteter/minoritetsungdom	6
1.4.2 Områdesatsning/utvikling.....	6
1.4.3 Segregering	6
1.4.4 Stigmatisering.....	7
1.5 Sosialfaglig relevans.....	7
2 Teoretisk rammeverk.....	8
2.1 Kulturkompetanse i sosialt arbeid	8
2.1.1 Sosialarbeiderens kjernekompetanse	8
2.1.2 Forståelse av kulturelt mangfold og interkulturell kompetanse	9
2.1.3 Makt og majoritet- minoritet relasjon	10
2.2 Identitetsbildet til krysskulturelle barn.....	11
2.2.1 Eriksons identitetsteori.....	11
2.2.2 Bronfenbrenners økologiske modell	11
2.2.3 Sosialisering	11
3 Metode.....	13
3.1 Valg av metode.....	13
3.2 Litteraturstudie som metode	13
3.2.1 Sterke og svake sider ved den valgte metoden.....	14
3.3 Datainnsamling og litteratursøking	15
3.4 Kildekritikk	16
4.0 Presentasjon av funn.....	17
4.1 Artikkel 1. «Sosial kapital og grensedragninger på «vestkantens østkant» - sosial blandingspolitikk i en norsk kontekst»	17
4.2 Artikkel 2. «Territoriell stigmatisering og gutter som «leker getto» i Groruddalen».....	19
4.3 Artikkel 3. «Nabolagets effekt: Hva er problematisk med geografisk ulikhet?»	20
5.0 Drøfting av funn	22
5.1 Hvordan forholder minoritetsungdom seg til diskursen om en «todelt by»	22
5.1.1 Identitet og tilhørighet.....	22
5.1.2 Stigmatisering og segregasjon	24
5.1.3 Maktforhold	26
5.2 Sosialt arbeid og minoritetsnorske ungdom	27
5.2.1 Sosionomens kunnskapsgrunnlag.....	27
5.2.2 Områdesatsningene og deres omfang	28
5.2.3 Veien videre	30

6.0 Avslutning	31
7.0 Litteraturliste:	32

1 INNLEDNING

1.2 Bakgrunn for valg av tema

Østkantbydelene har stadig vært i søkelys for media, og altfor ofte blir de stemplet som «gettoer», «utsatte områder» og man slår alarm om «svenske tilstander» i Groruddalen. Disse bydelene, i motsetning til de på vestkanten i Oslo, utgjør blant de mest innvandrerfete områdene i hele landet. Historisk sett har byen vært preget av en tydelig segregasjon som skjærer gjennom Oslo sentrum. Mens minoritetene på østkanten er overrepresentert når det gjelder innen arbeidsledighet og sosialhjelp, ses det på andre siden en korrelasjon mellom å være økonomisk velstående og det å bosette seg på vestkanten. En tur med T-banen linje 2 avslører de store kontrastene i hvilke grupper som bor hvor. Konsekvensen av slike fordelinger geografisk, har påfølgende effekt på individets sosioøkonomiske status (Raaum et al., 2001, s. 1). Påvirkningen er ikke nødvendigvis kausal, men det foreligger en tydelig sannsynlighet grunnet utfordringer som skyldes manglende tilknytning til arbeidsmarkedet, lav utdanning, dårlige norske kunnskaper og dårlig helse i østkanten.

Siden min barndom har jeg merket store forandringer på bydelen jeg vokste opp i og i hvilken retning denne utviklingen går. Av den grunn blir temaet segregasjon et stort interessefelt for min oppgave. Studieretningen jeg har valgt har i tillegg vekket min interesse, og dermed mitt valg vedrørende denne tematikken. Sosialt arbeid har aldri vært mer relevant som med en slik problematikk, likevel er forskning på dette området betydelig begrenset. Derfor har hovedanliggende vært å anskueliggjøre hvilken rolle en sosialarbeider har på østkanten i Oslo, og hvordan denne rollen kan bidra til å utjevne sosial ulikhet. Da det har vist seg at relevant vitenskapelig litteratur er mangelfull på dette området, fokuseres det i store deler av oppgaven på omfanget til områdesatsinger.

1.3 Presentasjon av problemstilling og avgrensning

Sosialt arbeid med minoriteter på østkanten av Oslo er tematikken i oppgaven. Problemstillingen er formulert slik:

Kan områdesatsinger fremme en god utvikling hos ressursvake ungdom på levekårsutsatte områder i Oslo?

Problemstillingen har som mål å sette søkelys på hvordan områdesatsinger bidrar til å utjevne de økende negative sosiale forskjellene i Oslo. Problemstillingen ble til som resultat av interessen av å finne ut av hva sosialt arbeid kan bidra med når det kommer til ungdom i randsonen fra enkelte byområder i Oslo. Er det holdbart med bare overfladiske områdeløft, og hva er omfanget av et slikt

områdeløft? Jeg vil i denne oppgaven undersøke om områdesatsinger alene kan fremme en god utvikling hos stigmatiserte østkant ungdommer.

1.4 Begrepsavklaringer

I denne delen av oppgaven skal jeg kort gjøre rede for begreper som har en sentral betydning for den delen av oppgavens knyttet til teori og drøfting og som er grunnlaget for å få innsikt i oppgaven. Sentrale begreper brukt underveis redegjøres videre i oppgaven.

1.4.1 Minoriteter/minoritetsungdom

En etnisk minoritet kan defineres som en folkegruppe som utgjør et mindretall i forhold til majoriteten i et storsamfunn. Begrepet minoritet er derfor relativt, da det alltid må ses i forhold til en majoritet (Eriksen & Sajjad, s.78).

Eriksen og Sajjad påpeker videre at det også finnes nasjonale minoriteter som har en langvarig tilknytning til landet slik som samene, jøder, romani, sigøynere og tattere. Minoritets begrepet omfavner disse gruppene også, men oppgaven tar høyde for ikke-vestlige minoriteter, altså urbane minoriteter.

1.4.2 Områdesatsning/utvikling

En områdesatsning er et boligsosialt utviklingsprosjekt igangsatt av myndighetene som omfatter et bredere geografisk siktet tilbud til ressursvake områder (Økland, 2012, s. 152). Et områdeløft har en snevrere betydning og blir brukt om lokale tiltak innenfor et avgrenset geografisk område (NOU, 2020:16). Groruddalssatsingen er eksempelvis et områdeløft med fokus på flere bydeler med levekårsutfordringer slik som Alna, Stovner, Grorud og Bjerke. Samtlige bydeler har delbydeler som det fokuseres på slik som områdeløftet på Furuset i bydel Alna.

1.4.3 Segregering

Segregering kan forstås som en geografisk separasjon. Økonomiske forskjeller danner mye av grunnlaget for segregering. Innenfor forskningen anvendes begrepet til å beskrive hvorfor enkelte befolkningsgrupper samles i et enfold i en by eller et land. Rase, etnisitet og sosioøkonomisk plassering omfattes vanligvis av begrepet segregering, da det gjerne dannes grupper basert på disse (Økland, 2012, s. 54). Ljunggren (2017) definerer det i korte trekk som en separasjon mellom ulike grupper basert på ulik tilgang av ressurser (Ljunggren, 2017, s. 59). Et større gap mellom ulike byområder driver videre en bostedssegregasjon og en klassedelt by (ibid.).

Oslo omtales som en relativt segregert by med et historisk skille mellom øst og vest. Likevel gjør den seg ikke helt sammenlignbar med storbyene Frankrike, London eller Sverige selv om det kan dras likheter mellom dem.

1.4.4 Stigmatisering

Stigmatisering er et resultat av stereotyper eller fordommer som settes i en rangordning. Ordet stigma har en gresk opprinnelse og i det greske samfunnet pleide de å brenne de utstøtte i samfunnet. Derfor blir det definert som en form for mindreverdig «merke» eller rettere sagt «stigma» (Økland, 2012, s. 145). Stigmatisering viser til den prosessen hvor et individ eller enkelte samfunnsgrupper blir tillagt negative kjennetegn basert på kulturelle eller utseendemessige trekk som er forskjellig fra andre (Eriksen & Sajjad, 2020 s. 61).

1.5 Sosialfaglig relevans

I et samfunn som stadig er i endring og hvor sosiale forskjeller viser seg å være mer merkbare, er det behov for at sosialt arbeid får en styrket posisjon. Sosialt arbeids grunnverdier på et generelt nivå handler om å utjevne sosiale forskjeller. Endringsarbeidet foregår på individ, gruppe og samfunnsnivå. I tillegg skal det yrkesetiske grunnlagsdokumentene fungere som et kompass som veileder den enkelte yrkesutøver.

Sosialfagets grunnverdier skal også muliggjøre og løse sosiale utfordringer i felleskap og gjennom endring av samfunnsstrukturer. Sosialt arbeid beskriver samspillet mellom individ og samfunn i et bredere perspektiv, altså i et spenningsfelt mellom individ og samfunn.

Sosiale problemer blir imidlertid sett i lys av et nyliberalistisk syn, som innebærer at individet ansvarliggjøres på et større nivå, og at sosiale problemer vil utgjøre individets eget problem. Konsekvensen blir så at folk må passe inn i samfunnsordninger uavhengig av hvor sosialt urettferdige og ekskluderende det er (Arctander, Øvrelid og Johannessen, 2020).

I dagens sosiale arbeid er det veldig liten etterspørsel etter sosialarbeideres evne til å påpeke strukturelle forskjeller som påvirker samfunnsborgere og bidrar til sosiale utfordringer. Dermed forvalter sosionomer de samme standardiserte løsningene som i utgangspunktet forsterker den samme strukturelle ordningen (Ibid., 2020).

Det å belyse denne problematikken har vært avgjørende for det valgte temaet, for til tross for at vi har et godt og fungerende velferdssystem, er det bare som et plaster på såret om profesjonsutøveren ikke klarer å håndtere og bagatelliserer de underliggende problemene.

2 TEORETISK RAMMEVERK

Problemstillingen blir behandlet i en kontekst hvor den faglige og teoretiske kunnskapen utgjør viktige kriterier (Dalland, 2020, s. 197). Teori delen inneholder et utvalg av faglitteratur som gjør seg relevant for problemstillingen. I oppgavens kapittel 5 brukes det teoretiske rammeverket som utgangspunkt. Teorien er for det meste selvvalgt pensum, men det suppleres med pensumlitteratur der det er nødvendig. Det understrekes likevel at denne delen er noe konkret og kortfattet, og en eventuell fordypning skjer gjerne i diskusjons delen.

2.1 Kulturkompetanse i sosialt arbeid

Samfunnet er stadig i endring og befolkningen i Norge og det etniske og kulturelle mangfoldet har en stigende økning. Med en befolkning som i dag ikke bare består av etniske nordmenn, men også av arbeidsinnvandrere og flyktninger, møter sosialarbeidere i større grad på brukere med nyere utfordringer enn det de har møtt på før (Bø, 2017, s.71). En del av disse utfordringene knyttes til minoritetsungdommer og deres måte å håndtere kryssende forventninger fra storsamfunnet og familie.

2.1.1 Sosialarbeiderens kjernekompetanse

Det ligger i kjernen av sosialt arbeid å ta høyde for de kontekstuelle forholdene til et individ. Sosialarbeideren skal se på individet med utgangspunkt i omgivelsene slik som nærmiljøet og familien så vel som kulturelle og politiske forhold (Kleppe, 2015, s. 39). Derimot kan det oppfattes som utfordrende for sosialarbeideren da kompetansen ikke er tilstrekkelig i arbeid med minoritetsungdom (Holm, 2001, s. 10).

Samfunnsarbeid

Samfunnsarbeid er en tilnærming som innebærer at sosialarbeideren arbeider på system- og samfunnsnivå i samarbeide med de berørte. Gunn Strand Hutchinson (2004) skriver at samfunnsarbeid som et felt innenfor sosialt arbeid er et undervurdert felt som bør brukes mer allsidig. At livsvilkår kan endres og omskapes, samt styrke deres deltakelse til å være med i egen omskapelsesprosess er mål innenfor samfunnsarbeid (Hutchinson, 2004). Hutchinson (2004) legger til at sosialarbeidere selv uttrykker at de vil jobbe med forebyggende fattigdom på system- og samfunnsnivå men ikke får muligheten til det (ibid.). Samfunnsarbeid og samfunnsmandatet til sosialarbeideren er innlemmet i utdanningen, politiske føringer og yrkesetikken (Hutchinson, 2010). Det yrkesetiske grunnlagsdokumentet (FO, 2019) understreker mandatets kritiske blikk på rammene og verdiene som styrer samfunnet (Hutchinson, 2010).

Å starte der klienten er

Innenfor fagfeltet er også et teoretisk grunnlag «å starte der klienten er». Helhetsperspektivet handler om å se mer enn bare det presenterte problemet, men også andre årsaker som påvirkningsfaktorer slik som at individet og samfunnet har en gjensidig påvirkning (Larsen et al., 2017, s. 33). Å sette seg inn i den enkeltes situasjon er essensielt, fordi det sosialarbeideren forstår av klienten, påvirker kvaliteten og presisjonen på kartleggingen videre. Likevel bør en være bevisst på at uansett hvor empatisk en er, vil det være begrensninger på kunnskapen sosialarbeideren vil ha om klienten. Dette ligger i at utfordringene ofte er så sammensatte og at alle er unike individer.

Yrkesetisk grunnlagsdokument

Sosialarbeidere preges i stor grad av det yrkesetiske grunnlagsdokumentet. Den er utarbeidet for å veilede og hjelpe individer basert på prinsippene og verdiene i dokumentet. Målet er stimulere evnen til etisk refleksjon hos profesjonsutøveren. Dokumentet fremhever ulike verdier slik som respekt, likeverd, solidaritet, tillit, åpenhet, anerkjennelse av ulikhet og ikke-diskriminering. Samtidig som det er viktig å utvise ikke-diskriminerende atferd, er det like viktig å ikke behandle minoritetsungdom som unike individer på lik linje som en ikke behandler en norsk klient med særbehandling (Holm, 2001, s. 13). Prinsippet om at alle er unike individer bør fremheves i arbeid med minoritetsungdom, så vel som i arbeid med norske klienter.

2.1.2 Forståelse av kulturelt mangfold og interkulturell kompetanse

Sosialarbeidere blir ofte møtt av brukere med ulik etnisk bakgrunn. Noen ganger kan den såkalte «innvandrer-kulturen» betraktes som et motstykke til «norsk kultur» (Qureshi, 2003, s. 16). Kulturkompetanse og kultursensitivitet er to sosialfaglige metoder som anvendes i møte med brukere med andre kulturer. Det er viktig å legge vekt på at andre kulturer også har verdier som anses som meningsfulle (Qureshi, 2005). Brukere tar gjerne utgangspunkt i deres egne verdier fra deres egne kulturer. Det å være bevisst på egen etnosentrisme er også kjennetegn på kulturkompetanse. Det bør også unngås å danne stereotypiske oppfatninger av en gruppe mennesker basert på møte med en bruker.

Kultursensitivitet er metoden som sikter på å jobbe med en nysgjerrig og åpen tilnærming til kultur. De ulike kulturelle dimensjonene er med på å forme både erfaringer og behov (Nok, u.å.). Qureshi (2008) legger vekt på at kultursensitivitet gjør det mulig å se ulike aspekter ved individet, og klarer å skille mellom det kulturspesifikke, det allment menneskelige og det som er spesielt hos individet (Qureshi, 2008, s. 208).

Kulturforståelse er en sentral del av det sosialfaglige kunnskapsområdet. Det går ut på at menneskets handlinger og oppførsel kan forstås ut fra deres kulturelle verdier. Det å forstå det i en samhandling med de strukturelle forholdene gir en ny innsikt (Rugkåsa, 2008, s. 79). Meningen er ikke at yrkesutøveren skal forkaste eget syn, men å vite at alle er bærere av en kultur (Qureshi, 2008, s. 208).

2.1.3 Makt og majoritet- minoritet relasjon

Det relasjonelle maktforholdet mellom bruker og yrkesutøver har alltid vært preget av ubalanse. Den forsterkes og blir ujevne i møte med brukere av annen etnisk bakgrunn. Det kreves derfor av yrkesutøveren har evne til å forstå hvordan det kan ramme relasjonen og den profesjonelle samhandlingen (Rugkåsa, 2008, s. 78-79).

Ifølge Rugkåsa (2008) er det noen grupper i samfunnet som råder med mer makt i sin besittelse. Slike grupper som har makt, både økonomisk, politisk og symbolsk, er også de som langt på vei styrer hvilke premisser som settes for minoriteter. Da majoriteten besitter mest makt, er det naturlig at det gjerne er de som også legger premisser for interaksjon med minoriteter. Dette resulterer i at minoriteter må innrette seg etter majoritetens premisser (Rugkåsa, 2008, s. 81). Dessuten hevder Bø (2017) at sosialarbeidere ikke er godt nok reflekterte over sine egne holdninger og egen makt i møte med minoriteter. Noen av dem kunne oppfatte "den norske væremåten" som den universelle standarden (Bø, 2017, s. 80).

Dersom etniske minoriteter gjentatte ganger defineres ut fra deres etniske bakgrunn og det stadig gjøres relevant, vil dette synliggjøre annerledeshet. Dessuten gjør allerede forhold slik som utseende, klær og språk uttrykk for annerledeshet (ibid., 2008, s. 82). Av den grunn er det viktig at den profesjonelle er bevisst på de underliggende holdninger knyttet til mennesker som er «annerledes».

Den profesjonelle bør være varsom på å ikke bli styrt av etnosentrisme, som innebærer i korte trekk å anse egen kultur og egne verdier som en universell målestokk og overlegen standard, og hvor en måler andres kulturer opp mot sin egen (Qureshi, 2005). En skal ikke underdrive de kulturelle forskjellene og konfliktene, men det skal heller ikke overdrives. En overdrivelse kan resultere i at yrkesutøveren ikke ser annet enn personens ytre kjennetegn, som igjen hemmer relasjonen (Qureshi, 2005).

Minoriteter har en underlagt posisjon hvor majoriteten bærer på en større definisjonsmakt samt økonomisk og politisk makt. De normer og forventninger majoriteten definerer som riktige, eller hva som er rett og galt i deres virkelighetsoppfatning, har en påvirkning på minoriteter. Minoriteter kan oppleve en forventning om å føye seg etter disse for å tilpasse seg, og dermed samtykker virkelighetsoppfatningen majoriteten har om dem (Rugkåsa, 2008, s. 83).

Den problemskapende innvandrerborgeren som en ressursfattig person og som trenger støtte fra den norske velferdsstaten er et bilde som er skapt gjennom media, som Kuovame (1999/2000) argumenterer er en definisjonsmakt den populistiske høyresiden besitter. (Kuovame, 1999 sitert i Holm, 2001, s. 11; Qureshi, 2008, s. 127). Problemet med å begrense minoriteter til denne typen omtalelser er at det skaper et uheldig skille mellom «oss» og «dem». Videre påtvinges minoriteter en negativ selvoppfattelse av seg selv, og egen identitet (Rugkåsa, 2008, s. 82).

2.2 Identitetsbildet til krysskulturelle barn

Identitet er et omdiskutert begrep særlig innenfor sosialt arbeid og psykologien. I denne oppgaven blir begrepet brukt om selvbevissthet og hvordan man definerer seg selv i forhold til andre. Jeg har valgt å se nærmere på identitet i forhold til etniske minoriteter da dette er en svært viktig del for deres følelse av tilhørighet og hvordan det preger oppveksten til unge (Fafo, 2019, s. 55).

2.2.1 Eriksons identitetsteori

I faglitteraturen skiller det mellom ulike aspekter ved identitet slik som «personlig identitet», «sosial identitet», «etnisk identitet» og «kulturell identitet». For etniske minoriteter med flere kulturer vil oppleve disse aspektene av identitet som motstridende eller uforenelige. Dette er spesielt vanskelig dersom de ulike kulturene en vokser opp i, består av forventinger som ikke kan forenes (Salole, 2018, s. 52). Utviklingspsykologen Erik Eriksson definerer denne forvirringen som fravær av viktig behov i ungdomstiden. Dette fraværet skaper rolleforvirring og dermed utfordringer med å finne sine rollemodeller. Ungdom uten rollemodeller, kan ty til andre miljøer for å oppnå anerkjennelse og tilhørighet (Renolen 2008, s. 89). Eriksson beskriver i sin femte fase at dersom det finnes en tydelig rollemodell i voksenlivet vil en ha mindre konfliktfylt ungdomstid preget av identitetsforvirring og konflikt. Usikre ungdom som sliter med egen selvoppfatning har lett for å tilskrive seg merkelapper og stereotypiske oppfatninger andre har om dem (Bunkholdt, 2000, s. 206; Helgesen, 2017).

2.2.2 Bronfenbrenners økologiske modell

Mangel på anerkjennelse i ungdomstiden kan føre til at ungdommer finner relasjoner andre plasser enn hos trygge voksne. Relasjon vokser som følge av det grunnleggende behovet for tilhørighet til fellesskap. Urie Bronfenbrenner beskriver individets utvikling flytende over flere miljøer og kontekster som sammen har en dynamisk påvirkning. Han kalte en slik interaksjonsprosess for de proksimale prosessene (Bronfenbrenner, 1979, sitert i Baltzersen, 2020). Bronfenbrenner sitt systematiske syn består av en modell på fire nivåer, mikro-, meso-, ekso-, og makronivåer, hvor mikronivået er det innerste nivået i en sirkel mens makronivået er det ytterste. Nivåene glir ofte i hverandre, men stadfestes likevel som ulike.

Videre beskriver Bronfenbrenner endringer i menneskets utvikling som «økologiske overganger», dette begrepet i likhet med Erikssons krise begrep blir brukt når endrede oppvekstvilkår byr på tilpasningsutfordringer (Baltzersen, 2020).

2.2.3 Sosialisering

Sosialiseringen i samspill med andre er en viktig del av identitetsdannelsen. Det innebærer at en tilegner seg et sett av verdier, trossystemer og atferd i relasjon med andre. En slik tilegnelse er med på

å forme individet (Salole, 2018, s. 138). Den identitetsdannelsen hos de med flerkulturell bakgrunn kan oppleves å bestå av motstridende forventninger, det kan være forventninger til hvilke verdier og trossystemer de skal forholde seg til, ettersom deres primære verdier kan komme i konflikt med storsamfunnets. Den type sosialisering etniske minoriteter gjennomgår kan gjenspeile en såkalt ekspandert sosialisering. "Normal" atferd og holdning tilegnet hjemme, kan bli sett på som annerledes i storsamfunnet, noe som er typisk når en flyter mellom to kulturer. Konsekvensen av dette er en manglende gjenspeiling av disse verdiene. Når verdier, kunnskap og holdninger fra den primære kultur ikke bli gjenspeilet av det storsamfunnet, kan rolle- og identitetsforvirring forsterkes (Salole, 2018, s. 258).

Qureshi (2003) identifiserer fire typer krysskulturelle barn. Den første er eksemplariske barn som mestrer forventninger både ute og hjemme. Den type barn lever et relativt veltilpasset liv. Videre beskriver han eksemplariske barn i hjemmet, barn som delvis er tilpasset hjemme, men som sliter med å være tilstrekkelig tilpasset i storsamfunnet. Foreldre har som regel mer innsikt i barnas mestring hjemme og mindre på andre sosiale arenaer. Det tredje er eksemplariske barnet i storsamfunnet er ofte karakterisert som vellykket i å mestre tilværelsen i storsamfunnet, men sliter derimot på hjemmebasis. Barn som faller under denne kategorien, har ofte konflikter hjemme og sliter med å mestre foreldrenes forventninger. Den fjerde kategorien er gjerne den som får mest oppmerksomhet i mediebildet og blant forskere, altså barn som verken mestrer tilværelsen i hjemmet eller storsamfunnet. Barn som faller under denne kategorien sliter ofte med atferdsproblemer og som ofte møtes med diskriminering (Qureshi, 2003). De få som tilhører den siste kategorien er gjerne de som faller hardere og lengre ned. Som følge av det klarer verken foreldrene, skolen, eller fagfolk å støtte dem på en passende måte. Det er ikke til å si at den unges prioriteringer om et vellykket liv fortoner seg ulikt enn andre jevnaldrende, ei heller deres foreldres omsorg ovenfor dem (Qureshi, 2003).

Til tross for at det finnes en del minoritetsungdom som strever med håndtering av sitt identitetsbilde og gjerne befinner seg i risikozonen, er det mange unge som likevel mestrer oppvekstmiljøet (Salole, 2018, s. 140). Disse lærer ulike strategier for å håndtere utfordringer. Det er ikke utelukkende at mange av de som er i randsonen ofte tyr til forsvarsmekanismer som en beskyttende mekanisme fra virkeligheten.

3 METODE

Dalland (2020) beskriver metode som en fremgangsmåte som etterprøver gyldigheten til kunnskap eller påstander som blir forsøkt definert som sanne og holdbare. Videre forteller metoden noe om hvordan vi best mener at den vil belyse og supplere oss med god data. Metoden skal fungere som et verktøy i møte med dataen som skal undersøkes. (Dalland, 2020, s. 53). Problemstillingen vil også i noen grad avgjøre valget av metode da metoden utgjør en viktig rolle for å belyse problemstillingen. Det er viktig å reflektere over metodevalget. Dalland (2020) understreker at begrunnelsen for metoden er essensiell og vil ha stor betydning for oppgaven (Dalland, 2020, s. 197).

Jeg skal i denne delen av oppgaven gjøre rede for valgt metode for å besvare problemstillingen min, videre skal jeg begrunne valget og til slutt problematisere den valgte metoden.

3.1 Valg av metode

I forskningen skilles det mellom kvalitativ metode og kvantitativ metode hvor de ulike metodene gir ulike konklusjoner og svar. Førstnevnte vektlegger i større grad dybde i fenomenet som undersøkes. Datainnsamlingen foregår også på feltet slik som å foreta seg et intervju eller ved en observasjon (Dalland, 2020, s. 54).

Ved å anvende en kvantitativ metode forsøker man å se på foreliggende kunnskap som man deretter bruker for å besvare egne problemstillinger (Skilbrei, 2019, s. 14). Det er ingen direkte kontakt med feltet ved datainnsamlingen, og det blir et utenfra perspektiv der undersøkelsen går mer i bredden. Kvalitativ metode er en mer kvalitetsorientert metode hvor undersøkelsen foregår på et dypere nivå. I motsetning til kvantitativ metode foregår samlingen av data her i direkte kontakt med feltet og blir en deltaker som ser alt innenfra (Dalland, 2020, s. 55).

3.2 Litteraturstudie som metode

En litteraturstudie er en omfattende evaluering av forskningslitteratur som brukes til å besvare en problemstilling. Litteraturstudien gir et helhetlig overblikk av forskning foretatt innenfor et avgrenset område. Det stilles krav til omfang av artikler da en artikkel alene innenfor et avgrenset område vil medføre en feilaktig tolkning (Aveyard, 2019, s. 4). Litteraturstudier er viktig i helse- og sosialfaget da en kombinasjon av funn fra en gruppe studier fører til mer overbevisende og troverdige resultater enn enkeltstudiene byr på alene (Aveyard, 2019, s. 7).

Jeg har i min oppgave valgt å bruke metoden litteraturstudie, der jeg observerer og undersøker eksisterende data og forsøker å systematisere, samle, for også vurdere kunnskapen (Støren, 2013, s. 17). Forskningsmetoden jeg vil anvende ser jeg på som ideell og realistisk tatt i betraktning tidsbegrensningen. Ved oppstart av bacheloroppgaven var det tiltenkt å ha en kvalitativt orientert oppgave der det foretas intervju og observasjoner for å nyansere temaet og problemstillingen (Dalland,

2020, s. 55). Da det ikke lot seg gjennomføre grunnet tidsbegrensningen måtte jeg nøye meg med aktuell forskning og faglitteratur.

Det er flere sentrale momenter som avgjør hvilken metode som bør anvendes, og dersom kvalitativ metode hadde blitt benyttet ville det gitt en annen tilnærming enn den valgte metoden. Den kvalitative metoden hadde tillatt meg å få dypere innsikt i sosialarbeiderens rolle og hva områdesatsinger kan bidra med for sosial ulikhet gjennom observasjon eller intervju. Da studier om sosialarbeidernes rolle er mangelfulle hadde det vært interessant å få intervjuet dem på den aktuelle problemstillingen. Videre ville det vært minst like interessant å få frem ungdommenes perspektiver gjennom intervjuer og observasjoner. Dette bidrar til at vi får et innblikk på flere ulike perspektiver, og muliggjør en helhetlig forståelse av det vi prøver å avdekke (Skilbrei, 2019, s. 66). Forskeren og deres forståelse får også en sentral rolle.

Den kvantitative metoden derimot ville gitt oss en statistisk forståelse og tilstreber forskeren nøytralitet og vil ha et utenfra perspektiv (Dalland, 2020, s. 55). Likevel vil ikke den kvantitative variasjonen alltid være tilstrekkelig. Metoden kan være mangelfull og usikker på noen områder da vi kan risikere å begrense ungdommene og profesjonsutøverne til tall og statistikk. I tillegg vil nødvendig individuell kunnskap og følelsene ungdommen sitter igjen med ikke komme like godt frem. Her vil litteraturstudien vise seg i form av en styrke da den gir innblikk i de ulike rapportene og vitenskapelige artiklene om segregasjon som et fenomen i storbyen. Alt tatt i betraktning så vil litteraturstudie egne seg svært godt til den aktuelle problemstillingen. Den gir både innsyn i en dypere forståelse og gir muligheten til å se på helheten av ulike forskninger som er foretatt.

3.2.1 Sterke og svake sider ved den valgte metoden

Etter å ha gjennomført en litteraturstudie er det flere merkbare utfordringer knyttet til metoden (Dalland, 2020, s. 216). Metoden begrenser som nevnt tidligere noe data da problemstillinger og hypoteser må ses i lys av eksisterende forskning. Samtidig kan det betraktes som problematisk dersom forskeren subjektivt velger artikler som underbygger deres påstander.

Da forskning innenfor sosialt arbeid oppdateres vesentlig sjeldnere enn andre fagfelt var det å krevende å finne forskning nyere enn fem år. Spesielt dersom problemstillingen er avgrenset blir søkeprosessen mer avansert. Som en konsekvens måtte problemstillingen endres mye underveis, og jeg stod ovenfor et vanskelig valg da det kom til oppgavens innhold og oppbygging. Det ble stadig endringer underveis etter at de vitenskapelige artiklene ble tolket og en uheldig konsekvens var at fokuset gikk fra sosialarbeiderens rolle til områdesatsningens rolle.

3.3 Datainnsamling og litteratursøking

Litteraturen skal velges kritisk og baseres på oppgavens relevans. Dette kan oppleves som utfordrende dersom oppgaven er veldig avgrenset innenfor et interesseområde og faglitteraturen ikke strekker til. Det eksisterer et stort mangfold av perspektiver og teorier innen helse- og sosialfag. Jeg opplever at det innenfor sosialt arbeid er et stort omfang av litteratur knyttet til barnevernsarbeid og saksbehandling med minoriteter. Likevel og paradoksalt, foreligger det betydelig mindre omfang av litteratur knyttet til sosialt arbeid og samfunnsarbeid, samt vitenskapelige artikler om levekårsutsatte og sosialt arbeid. Derfor har jeg måtte utvide og krysse grensene fra sosialt arbeid og over til andre disipliner slik som sosiologi og psykologi.

Den litterære tilnærmingen baserer seg som sagt på eksisterende data og funn. I søkeprosessen har det vært viktig å velge riktig søkeord som egner seg til tiltenkt bruk. Søkeordene som ble benyttet har en betydning for problemstillingen i oppgaven. For å avgrense søket for relevant vitenskapelig litteratur, har *inklusion- og eksklusjonskriterier* blitt brukt aktivt (Støren, 2013, s. 38; Aveyard, 2019, s. 77). Å være bevisst på når artiklene har vært publisert, type publikasjon og om artiklene er fagfellevurdert har også vært en viktig del av prosessen. For å få en nyansert fremstilling av temaet har jeg valgt å både søke etter kvalitative og kvantitative forskningsartikler. En kombinasjon vil klare å se temaet i dybden på opplevelsene hos informantene, samt omfanget av det statistisk.

Søket ble gjennomført den 29. januar 2022 og varte frem til 17. Februar 2022. Det var ikke mange resultater da en kombinasjon av søkeordene østkanten*, Oslo øst* og sosial ulikhet* ble brukt. Jeg prøvde derimot kombinasjonen mellom sistnevnte og begrepene områdeløft*, ulikheter*, sosial segregering*, minoritet* og integrering*. Samlet resulterte dette i en rekke relevante treff på databasene Google Scholar, Fontene Forskning, Oria samt Idunn. For å begrense antallet artikler så jeg meg nødt til å lete i siterte artikler til andre forfattere. Jeg satte meg inn i de forskjellige artiklene, og måtte lese igjennom for å se om jeg ikke har misforstått tittelen eller temaet. Jeg har også aktivt brukt universitetsbiblioteket i Stavanger og databasen Oria under søkeprosessen for å få søkt på bøker, det var ikke like relevante bøker, men en artikkel hadde sitert en bok som jeg aktivt har brukt. Nedenfor listes de tre artiklene som gjør seg egnet for å besvare problemstillingen:

1. Sosial kapital og grensedragninger på «vestkantens østkant»- sosial blandingspolitikk i en norsk kontekst (Staven H, D. 2020.)
2. Territoriell stigmatisering og gutter som «leker getto» i Groruddalen (Røsten, M, G. 2017.)
3. Nabolagets effekt: Hva er problematisk med geografisk ulikhet? (Brattbakk, I. Wessel, T. 2017.)

Disse tre vil til sammen utgjøre hovedkildene. I et forsøk på å finne relevante artikler og kilder fra de siste fem år opplevde jeg det som vanskelig å finne noe som var relativt nylig. Derfor ble det også gjennomgått en del bachelor- og masteroppgaver med tilsynelatende samme tema som oppgaven min. Dette har vært avgjørende for hvilke artikler jeg har endt opp med, samt at det er nødvendig kunnskap å få med seg hvilke andre tolkninger og forståelser som finnes rundt dette temaet. Ikke minst førte dette til en del skriftlig informasjon som gjorde meg klokere på den valgte problemstillingen. Jeg har også tatt meg tid i å benytte meg av flere artikler underveis for å underbygge drøftelsen videre i oppgaven.

3.4 Kildekritikk

Kildekritikk går ut på å vurdere om kilden eller informasjonen en har tilegnet seg er troverdig og sann (Dalland, 2020, s. 152). For å finne ut av dette går man aktivt inn for å avgrense søket slik at man ikke leser på litteratur som ikke er relevant. På lik linje med at ulike informanter har sin unike kunnskap å dele når det foretas et intervju, har ulik litteratur på samme måte et unikt bidrag til teksten. Dalland (2020) påpeker også at ulik kunnskap også gir ulik verdi i oppgaven. Under søkeprosessen har det derfor vært viktig å vurdere kun det som hadde relevans for min problemstilling, og avgjørelsen gikk ut på å se på gyldigheten og holdbarheten av litteraturen. Litteraturen bør oppfylle kravene til gyldighet og validitet samtidig som det bør foreligge en vurdering om forfatteren og hva slags faglig kompetanse de besitter innenfor fagfeltet (Dalland, 2020, s. 153).

De vitenskapelige artiklene er blitt kvalitetssikret og kritisk vurdert opp mot disse vilkårene (Dalland, 2020, s. 154). Det har vært nødvendig å få avdekket mest mulig om forfatterne før artiklene ble benyttet i oppgaven. Forfatterne til forskningsartiklene jeg har anvendt er hovedsakelig forskere innenfor sosiologi feltet, og er som nevnt tidligere Helle D. Staven, Monika G. Rosten, Ingar Brattbakk og Terje Wessel. Samtlige har enten Ph.d. eller master, og er alle forskere innen sine respektive fagfelt. Både Rosten, Brattbakk og Wessel viser stor troverdighet med en rekke relevante vitenskapelige publikasjoner om den klassedelte Oslo. Stavens vitenskapelige artikkel gjør seg veldig aktuell for den valgte tematikken og problemstillingen da den bidrar med gode poeng som belyser store deler av det oppgaven dreier seg om, i tillegg foretas det i artikkelen semi-strukturerte intervju med aktuelle kandidater som både er krysskulturelle og etniske norske. Artikkelen finner man i et tverrfaglig nordisk tidsskrift som er tilstrekkelig oppdatert, og som er et av de nyligste kildene brukt underveis i oppgaven.

Nedsiden derimot er at ingen av de valgte forfatterne av hovedkildene har krysskulturell bakgrunn selv. Forskernes forkunnskap og bakgrunn kunne bidratt til en essensiell forandring da dette styrker kjennskapen til etniske minoriteter som er det oppgaven handler om.

4.0 PRESENTASJON AV FUNN

For å få en oversikt over de vitenskapelige artiklene, lagde jeg en tabell. Hver av dem settes opp mot hverandre og gir et overblikk over likheter, forskjeller, styrker og svakheter i artiklene (Aveyard, 2019, s. 137). Dette tilbyr en omfattende analyse av de valgte artiklene.

4.1 Artikkel 1. «Sosial kapital og grensedragninger på «vestkantens østkant» - sosial blandingspolitikk i en norsk kontekst»

Referanse	<p>Tittel: «Sosial kapital og grensedragninger på «vestkantens østkant» - sosial blandingspolitikk i en norsk kontekst»</p> <p>Forfatter: Staven, H, D.</p> <p>Årstall: 2021</p> <p>Tidsskrift/Forlag: Nordic Journal of Urban Studies, Vol. 1, Utg. 1, s. 57 - 73</p>
Formål	Artikkelen ønsker å diskutere sosial blandingspolitikk og områdesatsinger relatert til Hovseter som en plass som skiller seg ut fra resten av vestkanten i Oslo.
Metode	Studien baserer seg på deltagende observasjoner samt løpende semi- strukturerte intervju (kvalitativ metode).
Respondenter	Ungdom (alder: 13-18), lærere og sosialarbeidere.

Resultat/funn	<p>Funnene tyder på at ungdommene fra Hovseter og Røa lever to parallelle liv og møtes svært sjeldent på fritiden. Det som skulle virke som et fritidstilbud for ungdommer fra både Hovseter og Røa hadde motsatt effekt, og ble en møteplass kun for ungdom fra Hovseter. Enkelte etniske norske ungdommer hadde interessant nok en assosiasjon om at klubben bare tilhørte de med en spesifikk klasse, etnisitet eller bosted. I tillegg ytret jenter med en etnisk norsk bakgrunn en skeptisk holdning til fritidsklubber som «steder hvor voksne prøver å tvinge barn til å bli venner» (ibid, s. 67).</p> <p>Artikkelen konkluderer med at det er utfordringer knyttet områdeløftet som motvirker selve hensikten. Case studiet konkluderes med at områdeløft kan gi utslag av positive levekår blant de ressursvake, men det er vesentlig at områdeløftet suppleres med strukturelle samt kontekstuelle tiltak (ibid., s. 67).</p>
Relevans	<p>Artikkelen er relevant for å belyse sosial ulikhet og integrering hos minoritetsungdom på velstående vestkanten. Den peker også på utfordringene ved en områdesatsing.</p>

4.2 Artikkel 2. «Territoriell stigmatisering og gutter som «leker getto» i Groruddalen»

Referanse	<p>Tittel: «Territoriell stigmatisering og gutter som «leker getto» i Groruddalen»</p> <p>Forfatter: Rosten, G, M.</p> <p>Årstall: 2017</p> <p>Tidsskrift/Forlag: Norsk sosiologisk tidsskrift, Vol. 1, Utg. 2. s. 53 – 70</p>
Formål	Artikkelens formål er å utforske begrepet territoriell stigmatisering. Videre diskuteres ungdommene på Groruddalens erfaringer knyttet til stereotyper og stigmatisering av deres væremåte og bostedsområde.
Metode	Studien tar i bruk kvalitativ metode med observasjon og intervjuer. Det tydeliggjøres i denne artikkelen de strukturelle dimensjonene ved en segregasjon. Artikkelen drøfter videre hva som kan være årsaken til ungdommens spesifikke stedshåndtering
Respondenter	31 informanter blir intervjuet: ungdom og voksne (19-36 år), ungdomsarbeidere (frivillige for fritidsklubben)
Resultat/funn	I denne forskningsartikkelen konkluderes det med at ungdom, spesielt unge minoritetsgutter fra østkanten i Oslo møtes med manglende anerkjennelse og lett blir bytte for storsamfunnets stereotype forestillinger av dem. Dette er en tilsynelatende konsekvens av en bostedssegregasjon vi ser ta plass i storbyen. Som en måte å håndtere det på bruker de å styrke de samme fordommene (Rosten, 2017, s. 66)
Relevans	Artikkelen gjør seg relevant på en rekke områder. Sentrale temaer slik som mangelen på anerkjennelse spesielt blant unge menn i storsamfunnet, tilhørighet, identitet og nabolagseffekter gjør at artikkelen bidrar med informasjon knyttet til hvorfor ungdommer på østkanten kan ha dårligere utgangspunkt i livet. Den kvalitative tilnærmingen belyser i tillegg de personlige erfaringene disse ungdommene har av bostedssegregeringen.

4.3 Artikkel 3. «Nabolagets effekt: Hva er problematisk med geografisk ulikhet?»

Referanse	<p>Tittel: «Nabolagets effekt: Hva er problematisk med geografisk ulikhet?»</p> <p>Forfatter: Brattbakk, I. Wessel, T.</p> <p>Årstall: 2017</p> <p>Tidsskrift/Forlag: Ljunggren, Jørn (Red.). Oslo - ulikhetenes by. 16. s. 339-358. Cappelen Damm Akademisk.</p>
Formål	<p>Artikkelen analyserer forholdene til Oslo som en segregert by og lokalsamfunnets effekter på de som bosetter seg der. Det diskuteres videre effektene av segregeringen og konsekvensene den har på enkeltindivider i de utsatte områdene.</p>
Metode	<p>Studien tar i bruk kvantitativ metode, og gjennomgår en rekke kvalitative studier for å drøfte og problematisere nabolagseffekter.</p>
Respondenter	<p>Hovedstudien som blir omtalt i artikkelen er gjennomført av Brattbakk på et tidligere tidspunkt. Her blir det brukt registerdata som omfatter hele Oslo kommune. Byen deles i 92 nabolag (delbydelsområder), og alle som ble født i 1976-1977 og fortsatt bodde i Oslo ble fulgt opp.</p>
Resultat/funn	<p>Ettersom artikkelen gjennomgår en rekke kvantitative studier som forsker på nabolagseffekter og sammenhengen mellom bostedet og unges livssjanser, er resultatene sprikende. Samtlige studier er blitt gjennomført både på internasjonalt nivå og nordisk nivå. Resultatene på studiene på internasjonalt nivå skilte seg noe ut. I Amerikansk sammenheng ble det påvist at nabolagseffekter hadde en betydelig effekt på barn og unges livssjanser. I Europa konkluderes det med en moderat effekt, med ulike funn. Hovedstudien som gjør seg relevant i Oslo undersøkte langtidsvirkningene for utdanningsnivå og inntektsnivå tilknyttet arbeidslivet. Studien ble utført ved å dele byen geografisk i 92 nabolag. De studerte videre på Oslo borgere som ble født i 1976-1977, og som fortsatt bodde i Oslo da de var 14-18 år gamle. Funnene viser at nabolaget ungdommene vokste opp i preget utdanningsnivået deres, men i mindre grad deres inntektsnivå og arbeidsdeltakelse. Dernest er variasjonene i byen store. Nabolagseffektene er mest negative i Oslo øst, og positive i Oslo vest. Det</p>

	konkluderes videre med at familiebakgrunn og deres klasseposisjon har størst betydning for ungdommenes livssjanser (Brattbakk & Wessel, 2017, s. 356).
Relevans	Artikkelen tilbyr en oversiktlig gjennomgang av Oslos systematiske og til dels dramatiske sosiale ulikheter. Den tar for seg relevant teori og informasjon knyttet til tilgangen på sosiale goder og byrder som påvirker individets livsbetingelser. Den belyser videre hvilke utfordringer og konsekvenser dagens boligsegregering har for ressursvake mennesker.

5.0 DRØFTING AV FUNN

I denne delen av oppgaven skal funnene diskuteres. Artiklene har felles temaer som gjør at de kan knyttes opp mot sosial ulikhet og dens konsekvenser. Det er likevel mangel på forskningsartikler som direkte knyttes til problemstillingen. Drøftingen starter med å problematisere håndteringen av merkelappene som minoritetsungdom på østkanten tildeles og hva dette gjør med identitetsbyggingen. Deretter vil jeg undersøke om områdesatsinger har klart å fremme en god utvikling hos ungdommer i de østlige bydelene. Til slutt vil jeg rette et kritisk blikk på sosialt arbeid og sosionomens kompetanse innenfor dette feltet.

Jeg tar utgangspunkt i tidligere redegjørelse av teori og den drøftes med utgangspunkt i problemstillingen:

Kan områdesatsinger fremme en god utvikling hos ressursvake barn og ungdom på levekårsutsatte områder i Oslo?

5.1 Hvordan forholder minoritetsungdom seg til diskursen om en «todelt by»

5.1.1 Identitet og tilhørighet

Både teori og funn tilsier at minoritetsungdom har en opplevelse av at det stilles ulike forventninger fra storsamfunnet og hjemme. Den type uoverensstemmelser i forventninger skaper et forvirret identitetsbilde, som videre kan også være annerledes enn den etniske norsk ungdom utvikler grunnet mindre gap mellom de verdier hjemme og i storsamfunnet. Ikke bare ser minoritetsbarn annerledes ut, men fra ung alder bærer de også på et preg av annerledeshet både i form av språk, kultur og religion i noen tilfeller.

I Oslo er utslaget av et uheldig klasseskille gjenkjennbart til tross for flere områdeløft i håp om å styrke levekårsutsatte østkanten (Brattbakk & Wessel, 2017, s. 343). Det ulykksalige stampelet på Oslo øst preger identitetsbilde til unge jenter og gutter fra østkanten i Oslo. Særlig guttene får befestet stereotyper som farlig og fremmed. Et resultat er at mange unge menn i lengen sliter psykisk, noe som gir utslag i sinne, frustrasjon og en følelse av utenforskap. Krysskulturelle barn sitt møte med de forventningene fra samfunnet og hjemme bidrar på sin side til den ekspanderte sosialisering. De ulike forventningene plasserer dem også i et ufrivillig spenningsfelt (Salole, 2018, s. 179). Hjemme kan verdiene se annerledes ut, og på noen måter til og med oppleves som et motstykke til verdiene i samfunnet ellers (Salole, 2018, s. 138). Dermed vil et slikt krysspress forårsake konflikter både hjemme og i ulike arenaer i samfunnet.

Funn tilsier at gutter internaliserer det negative stigmaet relatert til bostedet deres mer enn jenter (Brattbakk & Wessel, 2017, s. 346; Rosten, 2017, s. 67). Rosten (2017) skriver i likhet med Brattbakk

& Wessel (2017) om det tydelige kjønnsaspektet knyttet til minoritetsungdommer fra Oslo øst og hvordan de håndterer et slikt krysspess, særlig fra storsamfunnet. Minoritetsgutter forteller at de føler seg mistenkeliggjort av samfunnet, og at deres måte å være menn på ikke samsvarer majoritetens krav (Jensen, 2006, sitert i Rosten, 2017). Det å være ung gutt og skoleflink passer heller ikke macho idealet, dermed underkommuniseres denne interessen grunnet manglende anerkjennelse. En mannlig informant forklarer at anerkjennelse, eller det å ikke bli sett på som «en av dem» har hatt betydning for hans identitet. Minoritetsgutter fra Groruddalen møter på forventninger slik som dette hele tiden, blant annet gjennom det som presenteres i media også (Rosten, 2015 sitert i Balci, 2015). *Furusetgutta* sitter dermed igjen med en holdning om at de ikke gidder å gjøre lekser fordi de er skråsikre på at de ikke får noen jobb uansett. På den andre siden oppfordres og berømmes minoritetskvinner for å være skoleflinke. De unge guttene opplever at de verken kan være norske fordi det er noe «de norske» er, ei heller opplever de å strekke til faglig på skolen, noe som ofte assosieres med jentene (Rosten, 2017, s. 64). Det er viktig å understreke at selv om de unge mennene fra disse områdene får utdanning og jobb blir de uheldigvis sett på av samfunnet som et unntak fra 'gettoens' skjebne (Holen, 2021, s. 142).

Både forskning og teori poengterer at dersom ungdom ikke får anerkjennelse har dette en hemmende effekt for deres utvikling. Artikkel 3 av Terje Wessel og Ingar Brattbakk (2017) påpeker at barn og unges atferd og holdninger påvirkes på både godt og vondt gjennom kontakt med ungdom eller voksne som opptrer som rollemodeller i nabolaget. Videre understrekes det at eksponering for kriminalitet og vold i boligområder med levekårsutfordringer knyttes til økt mentale og fysiske helseproblemer, samt svake skolerestater blant barn og unge (Brattbakk & Wessel, 2017, s. 343), noe som underbygger Rostens (2017) funn på Furuset.

Erikson og Bronfenbrenner stadfester også gjennom sine teorier at anerkjennelse og tilhørighet er viktig del av identitetsdannelsen (Bunkholdt, 2000). Der Erikson opererer med ulike faser, forklarer Bronfenbrenner utviklingen gjennom nivåer. Begge utdyper sine teorier i form av krise stadie. Teorien til Erikson har likevel vært gjenstand til kritikk da den ikke innlemmer andre kulturer til tross for hans fokus på kulturelle forskjeller (Renolen, 2018, s. 91). Den samme mangelen kan betraktes i samtlige psykososiale utviklingsteorier inkludert Bronfenbrenners modell. De forholder seg kun til det «vestlige barnet» med en kultur og et språk. Denne standarden omfatter i svært liten grad oppvekstvilkårene til det «flerkulturelle barnet». Dermed vil alle barn som avviker litt fra standarden anses som annerledes, noe som tyder på at teorien vil komme til kort når en skal forstå minoritetsbarn (Salole, 2018, s. 137). I mange tilfeller er ikke sosialiseringen lagt opp til at den kan praktiseres i begge kulturer samtidig enten om det er på skole eller andre arenaer. Derfor oppfordres det til at profesjonsutøvere, slik som lærere, barnevernspedagoger, sosialarbeidere og andre fagfolk bistår å hjelpe med identitetsarbeidet

(Salole, 2018). På denne måten vil ungen tidlig bli eksponert for et miljø som validerer deres opplevelser som krysskulturell og gir en bedre selvoppfatning.

Qureshi (2003) viser til fire typer krysskulturelle barn. Blant disse finner vi en variasjon av barn som gjerne mestrer forventninger ute eller mestrer forventninger i hjemmet, og den ene typen mestrer til og med begge deler. Av de fire typene er barn som verken mestrer tilværelsen i hjemmet eller storsamfunnet som får mest oppmerksomhet i mediebildet og blant forskere til tross for at de er få. Qureshi (2003) begrunner videre at disse barna gjerne sliter med atferdsproblemer og som ofte møtes med diskriminering (Qureshi, 2003). På mange måter er de få som tilhører den siste kategorien misforstått og får lite hjelp på for eksempel arenaer slik som skolen eller hjemme. I tillegg blir de utsatt for tilleggsbelastninger som gjør at de befinner seg lengre nede i randsonen. Som en beskyttende faktor mot stigmaer som kommer utenfra, bruker de ulike strategier for å håndtere disse slik det blir illustrert om *Furusetgutta* i artikkel 2.

Denne modellen av krysskulturelle barn i likhet med Eriksons ulike stadier kan kritiseres ved sin noe generaliserende og overfladiske beskrivelse av de unge. Salole uttrykker spesielt misnøye med faktumet at kategoriseringen ikke utdyper at alle barn uavhengig om de er av de «eksemplariske barna» som mestrer begge tilværelsene eller de som ikke «mestrer verken storsamfunnets forventninger eller foreldrenes» likevel er i stand til å utvise ressurser og ferdigheter (Salole, 2018, s. 138).

5.1.2 Stigmatisering og segregasjon

Rosten (2017) presenterer en spesifikk form for stigma, nemlig *territoriell stigmatisering*. Den defineres som en urban marginalisering som står til hinder for andres aksept (Rosten, 2017, 54). Hun skriver videre at når merkelapper slik som 'fattig', 'farlig', 'getto' og 'ressurssvakt' tilskrives hele lokalsamfunnet, blir konsekvensen at en del unge menn vil bære disse merkelappene og identifisere seg kollektivt som 'fattige utlendinger' (Rosten, 2017, s. 61). Når ungdommer fra de østlige bydelene gjentatte ganger møtes med mistillit, og en forestilling om at de er mulige trusler for det norske samfunnet, vil dette ha en ødeleggende effekt på selvfølelsen, og ikke minst forsterke tendensene om 'vi' og 'dem'. Det problematiske med det er at det skaper polarisering og motborgerskap i samfunnet (Holen, 2021, s. 193; Rosten, 2017). En selvoppfyllende profeti gjør at stigmatiserte grupper opplever at de prestere dårligere fordi de lever opp til stigmaet de allerede har fått og tar til slutt eierskap til ordet. Stigmaet kan også håndteres ved at det er håpløst å kjempe imot stigmaet fordi de uansett ikke har samme muligheten som andre.

Den samme stedsmarkøren basert på klasse, etnisitet og bosted finner vi i artikkel 1 av Staven (2021). Slike kategoriseringer fører til at relasjoner på tvers ikke oppstår, da det blir et klart skille mellom «oss» og «vi».

Et intervju med to jenter fra Røa på vestkanten belyser dette:

Thea: De er litt mer sånn gangster.

Anna: Ja! Kanskje ikke så interessert i skole som oss, kanskje.

Thea: Ja, litt mindre interessert i skolen. De har kanskje ikke fritidsaktiviteter som de skal på, så da kan de henge der. Også, det er bare at det er gøy å være der sikkert, når de er der sammen. Det handler jo mye om personene som er der også.

Anna: Ja, de [har det] jo ofte gøy sammen hvis de er samme type mennesker, samme gjeng (Staven, 2021, s. 66).

Thea og Anna sitert i artikkel 1 trekker en symbolsk grense mellom seg selv og «gangstere» fra Hovseter som benytter seg av fritidsklubben som en del av Hovseterløftet. Et områdeløft som hadde mål om å forbedre uteområdene forsterket derimot stigmaet. Områdeløftet som også skulle sørge for at Hovseterbeboerne kunne få mulighet til å dra nytte av ressursene til de velstående naboene. Likevel uttrykker Thea og Anna en skepsis der de kategoriserer Hovseter som et mindre trygt 'innvandrersrøk'. Dette har en hemmende virkning for det som skulle fungere som en møteplass for unge fra både Røa og Hovseter. En uheldig konsekvens av en slik grensedragnings er at fritidsklubben assosieres med besøkendes klasse, etnisitet og bosted (Staven, 2020, s. 67). Videre medfører dette at barn og unge ikke møter andre voksenmodeller i bomiljøet (Økland, 2012, s. 54).

I likhet med ungdommene på Furuset finner vi samme konsekvens av kategoriseringen som ble nevnt tidligere. Ungdom med etnisk minoritetsbakgrunn fra Hovseter tilskriver seg også med merkelappen 'utlending' på lik linje med ungdommen fra Furuset. Muligens ikke i like stor grad som ungdommene fra Furuset, men ungdommen fra Hovseter er like bevisste på kontrastene mellom Hovseter og Røa, som ungdommene fra Furuset er mellom Oslo øst og vest. Mange av Hovseter ungdommene med minoritetsbakgrunn velger å søke seg til skoler østover i byen. Informanten i Stavens (2021) artikkel forklarte at hun byttet skole fordi hun ønsket mer mangfold, «(...) Man vet liksom den samme *struggle* om hvordan det er å være utlending på en måte, eller at man kanskje ikke er helt norsk» (Staven, 2021, s. 68). Dermed har ikke segregasjonen preget østkanten i Oslo alene, men også Hovseter som interessant nok omtales som «vestkantens østkant» med en tilsynelatende mikro-segregering (Staven, 2021, s. 68). Dessuten uttrykker mange av informantene på Furuset at de konsekvent 'leker getto' for å markere motstand, og dermed gjenvinne definisjonsmakten og identitetskategorien 'utlending' (Rosten, 2017, s. 60).

En kollektiv utenforskap slik som minoritetsungdommene føler på løftes frem hos de fleste som en styrke i det å vokse opp i en flerkulturell bydel. Informantene fra artikkel 2 peker blant annet på at følelsen av et kollektivt utenforskap bidrar til at enkelte aktivt prøver å motbevise og utfordre det negative omdømme av Groruddalen (Rosten, 2017, s. 58). Likevel har Furuset ungdommen et nokså ambivalent forhold til Furuset. Mens enkelte ungdommer forsøker å løsrive seg fra stereotypene og merkelappene tilskrevet drabantbyen, forsøker andre å motsette seg stereotypene på en annen måte. Dermed er det å 'leke getto' blitt en form for lokal, aldersbetinget stedshåndtering som uheldigvis reproducerer stereotypene. For dem som et felleskap er målet å uttrykke motstand og en uvilje mot utenfra folk, samt jevnalderlojalitet til sine kamerater (ibid.).

5.1.3 Maktforhold

Rugkåsa (2008) vektlegger at dersom minoriteter, særlig minoritetsungdommer, defineres ut fra etnisitet og ikke blir sett på som enkeltindivider, kan ha en effekt på minoritetenes selvfølelse da de forsøker å definere seg etter majoritetens syn på dem (Rugkåsa, 2008, s. 82). Problemet er at det ubevisst forsterker gyldigheten til annerledesheten som igjen forsterker ulikhetene mellom oss og dem. Ifølge Rosten bidrar *Furusetgutta* også til denne stigmatiseringen gjennom å 'leke getto' (Rosten, 2017, s.63). Deres definisjonsmakt begrenses deretter, og forståelsen majoriteten i samfunnet har blir den mest fremtredende (Salole, 2018, s. 214). Da oppstår det Rugkåsa (2008) poengterer som et maktaspekt hos majoriteten i samfunnet og dette angir hva som er standarden (Rugkåsa, 2008, s. 81). De som avviker standarden, må enten tilpasse seg eller forvente sanksjoner i form av stigmatisering. Disse utestengingsmekanismene resulterer i at guttene responderer med å fremme annerledeshet fordi de ikke kan identifisere seg med det som er standarden i samfunnet (Rosten, 2017; Salole, 2018). Utfallet blir da en større polarisering og segregasjon i samfunnet.

Når det kommer til en profesjonssammenheng vektlegger verdisynet i sosialt arbeid yrkesutøverens bevissthet på egen makt. I forlengelse av Rugkåsas argument (2008) hevdes det videre at makt relasjonen allerede er ujevn i møte med det offentlige velferdsapparatet, og minoriteter har et verre utgangspunkt, der de føler seg mer annerledes og mer stigmatisert mot. Minoritetsungdom er gjenstand til et konstruert bilde i diskursen som anser dem som et «problem» som må løses. Dette kan utgjøre en fare dersom sosialarbeideren får bekreftet disse negative stereotypene, og forsterker disse stereotypene ubevisst i eget arbeid (Kuovame, 1999 sitert i Holm, 2001; Holm, 2001, s. 21).

Vi har redegjort for at det er en klar forskjell mellom minoritetsungdom og etniske norske ungdoms identitet. Oppdragelsesstil, oppvekst og kultur avviker fra det som blir ansett av forskere og politikere som normalen. For ikke å nevne at de bor på ulike områder som står i kontrast med hverandre i storbyen. Minoriteter er også spesielt utsatt for tilleggsbelastninger slik som rasisme, diskriminering

på arbeids- og boligmarkedet, og et dårligere tilrettelagt skoletilbud (Holm, 2001, s. 16). Det å inkludere en forståelse av hvordan en kontekst påvirker individers situasjoner er essensielt for å igjen forstå hvordan ulikheter påvirker nabolag (Staven, 2020, s. 70). I noen tilfeller er det faktisk slik at brukere har utfordringer på individnivå er drevet av strukturelle krefter er utenfor deres makt og kontroll (Brattbakk & Wessel, 2017, s. 343). I løpet av utdanningen blir vi ufrivillig lært opp til å forvalte de samme maktstrukturene som forsterker den samme strukturelle ordningen. Dermed er vi som yrkesutøvere like utsatt for den ubevisste symbolske makten (Holm, 2001, s. 12). Både funn og teori poengterer at problemet bør ses i lys av den underliggende dimensjonen, nemlig de kontekstuelle årsakene til enfoldet og segregasjonen som igjen fører til stigmatisering.

5.2 Sosialt arbeid og minoritetsnorske ungdom

5.2.1 Sosionomens kunnskapsgrunnlag

Hvilket nabolag en vokser i, har en påvirkning på både utvikling og livssjansje, noe som kommer frem blant annet i artikkel 3 av Ingar Brattbakk og Terje Wessel (2017). I hvilken grad oppvekst i en delt by slik som Oslo kan gi positiv drahjelp, diskuteres i både artikkel 1 av Staven (2021) og 3 (Brattbakk & Wessel, 2017). Oslo kan riktignok ikke sammenliknes med metropoler slik New York eller London. Likevel påpeker forskning at en slik segregasjon medfører økte konsekvenser slik som dårlige levekår. Dårligere skoleprestasjon, kriminalitet, rusproblemer og sykdom er typiske eksempler på dette (Brattbakk & Wessel, 2017, s. 341). Eksposeringen av vold og kriminalitet kan gi en hemmende effekt på unges utvikling i enkelte nabolag. Selv om velferdsstaten ikke er fraværende på Oslos østkant, tyder forskning likevel at det å bo på områder preget av dårlige levekår kan bidra til å redusere livsmuligheter (ibid.).

Disse utfordringene som er nevnt, har i de siste årene blitt tatt opp i dagsorden og det politiske ordskiftet. Sosialt arbeid har av den grunn ikke fordypet seg på dette området. Tallrike avisoverskrifter om 'gettodannelser' og 'parallelsamfunn' har dominert debattene. Segregasjonen i Oslo har ført til at det gir utfordringer knyttet til diskriminering og utenforskap. Samtidig som debattene byr på en anledning til å sette ekstra søkelys på problematikene angående områdeløft og stigmatisering, kommer det til kort for de som omtales da deres stemmer ikke kommer frem. Det er også stadig fokus på konsekvensene til segregasjonen, enn hva årsakene er (Brattbakk & Wessel, 2017, s. 348).

Sosionomens kulturkompetanse byr på et godt grunnlag for hensiktsmessig kommunikasjon med minoritetsungdommer og krysskulturelle barn, med formål om å fremme deres følelse av tilhørighet. I den grad at deres oppdragelse skiller seg ut fra etniske norskes.

For det første er det viktig som en yrkesutøver å være reflektert på sine egne holdninger og egen makt. Ikke minst like viktig er forståelsen av kultursensitivitet og at alle sammen er preget av en kultur

(Qureshi, 2005). Videre vil dette gi et godt utgangspunkt til å kunne se personen i et helhetlig perspektiv og som et individ med individuelle ressurser (Qureshi, 2009, s. 208). De trenger å se brukeres utfordringer i deres egne kulturelle og strukturelle kontekst, og ikke basert på kun sosionomens kunnskap alene. Utfordringer kan ha et annet bilde i den gitte kulturelle settingen. På den andre siden bør ikke fokuset overdrives i den grad at kultur blir det eneste yrkesutøveren tar utgangspunkt i (Qureshi, 2009, s. 208). Utfallet av at en sosionom behandler to brukere med samme problemer helt likt til tross for at de har to vidt forskjellige bakgrunner er problematisk. Slik som Qureshi påpeker Bø (2017) at fokuset bør være 'oss' og ikke 'dem'. Samtidig påpekes det at sosialarbeidere må gå ut ifra at alle kulturer har viktige verdier som blir verdsatt og at den norske kulturen ikke er en universell standard. Sosionomens relasjonsbyggende holdninger bør bidra til bevisstgjøring av minoritetsungdoms kunnskap og erfaringer er verdifulle selv om det skiller seg fra andres. Dette medfører at de har muligheten til å selv uttale seg og plassere sine utfordringer utenfor seg selv (Salole, 2018, s. 276).

Informanter med minoritetsbakgrunn i to av artiklene som beskriver et ubehagelig hverdagsmøte med fordommene mot hjemmestedet enten det er på skolen, forelesningssalen, på jobb, sosiale medier eller i aviser (Rosten, 2017, s. 60; Staven, 2021, s. 68).

Derfor bør evnen til å ha toleranse og lytte være en viktig egenskap i møte med minoriteter, særlig minoritetsungdom. Spesielt viktig er dette når de er blant de som gjerne ikke mestrer forventinger hjemme eller i storsamfunnet slik som vi beskrev tidligere (Qureshi, 2003). Da de er sårbare for merkelapper de ikke klarer å motsette seg, og de tar til slutt eierskap slik at det utvikler seg til et selvoppfyllende profeti.

5.2.2 Områdesatsningene og deres omfang

Staten har i tråd med levekårsrapportene utført en rekke virkemidler som rettes mot ulike østkant bydelene, blant dem finner vi tiltak for å etablere sosialt blandende nabolag, slik som Hovseter blant annet er et forsøk på. Områdesatsinger har som et mål å styrke de østlige bydelene. Lite tyder på at det alene er løsningen på behovet til minoritetsnorske ungdom i randsonen på østkanten (Rosten, 2017, s. 67).

Enkelte områdeløft har hatt som mål å spre kommunale boliger og blande boligtyper slik at folk av ulike sosiale klasser kan bosette seg sammen. Deretter kan de dra nytte av hverandres ressurser (Brattbakk & Wessel, 2017, s. 339; Staven, 2021, s. 57). Andre områdeløft skal i tillegg gi både fysiske og sosialt nytte til lokalbefolkningen. Det skapes møteplasser, nabolag fornyes og pusses opp. Samtidig som at slike tiltak er med på å løse konkrete problemer, kan allikevel myndighetens rolle i å utforme områdebaserte tiltak bidra til å forsterke merkelappene. Områdesatsningens posisjon kan

således påføre enkelte bydeler ulemper (Jensen & Christensen, 2012). 'Tøyenløftet' er en del av en områdesatsing i indre Oslo som ifølge Oslo kommune skal «bidra til at Grønland og Tøyen oppleves som trygge og inkluderende steder» (Oslo kommune, u.å). Realiteten ble uheldigvis en annen der enkelte beboere ytrer at, «vi lurer på om Tøyenløftet kom for å skyve oss ut, ikke løfte oss» (Holen, 2021, s. 123). Dette belyser tvetydigheten til områdeløftet, hvor det er en spenning i det som på en side skal bidra til inkludering og samhold, men på den andre siden kan resultere i en uheldig såkalt *gentrifisering*. En slik kommersiell gentrifisering fører til at lavinntektsfamilier ikke lenger har råd til å bo på Tøyen og at de fleste tilbud gjerne rettes mot nye grupper som flytter inn (Holen, 2021, s. 124).

Det hevdes at nabolagseffekter og innvirkning den har på nabolaget unge vokser i er motsetningsfylt (Brattbakk & Wessel, 2017, s. 350). I norsk kontekst er resultatet av sosial blanding slik som 'Hovseterløftet' at ungdommene av ulike etniske bakgrunner har parallelle fritidsliv. Ungdom fra Røa inngår ikke i nettverket til Hovseterungdommen utenfor skolearenaen. Dermed klarer ikke de ressurssvake fra Hovseter å dra nytte av Røa ungdommene (Staven, 2021, s. 69). Som en konsekvens forsterkes segregasjonen mer, og utviklingen til de unge kan hemmes som følge av det. Det viser seg tvert imot at sosialt blandende nabolag slik som områdesatsing og politikk har satset på ikke har funket like godt i praksis (ibid., s. 69). Dette blir spesielt problematisk da det til tross for sprikende funn konkluderes i artikkel 3 at, "bostedet former oss som mennesker". Nabolagene en vokser opp i har betydning for både utviklingen og livssjansene til barn og unge, følgende forsterker argumentet om områdeløftet ikke fungerer like godt (Brattbakk & Wessel, 2017, s. 348-350).

Artikkel 2 illustrerer videre hvordan forskning bør ta høyde for at områdeforberedende instanser har ført til at stigmatiserte grupper slik som minoritetsguttene blir ytterligere stigmatisert, og at jentene på østkanten derimot løftes frem (Rosten, 2017, s. 67). Den ubehagelige opplevelsen av å vokse opp på 'feil' side av byen har vist seg å ha betydelig effekt for de unges utvikling, særlig unge gutter (ibid.). Der Staven (2021) og Brattbakk og Wessel (2017) advarer mot å underkommunisere de strukturelle forklaringene, argumenterer Rosten (2017) for at de subjektive individuelle erfaringene til de unge guttene bør tydeliggjøres og vektlegges.

Hver områdesatsing har vektlagt å forberede det arkitektoniske ved de utsatte boområdene i håp om å redusere omfanget av utviklingen av segregasjonen (Andersen & Brattbakk, 2020; Oslo kommune, u.å). Likevel viser tall ingen merkbar forskjell på den sosioøkonomiske segregasjonen (Brattbakk & Wessel, 2017).

5.2.3 Veien videre

Det er ikke like klart hva som er positive og negative følgene av slike geografisk orienterte satsinger. Til tross for identifisering av enkelte suksessfaktorer ved ulike områdesatsinger er det ingen universell oppskrift for hvordan en områdesatsing bør utføres da dette varierer fra hver bydel (Anders & Brattbakk, 2020). Funn tilsier dessuten at det bør rettes innsats på både strukturelle og individuelle dimensjoner. En utfordring innenfor feltet synes å være mangelen på evaluering av hvorvidt områdesatsningene har vært effektive for å redusere segregeringen eller ikke. I så fall bør målingene vurderes av uavhengige aktører som ikke finansieres av de samme instansene som har 'utført' områdesatsningene. Slik sikres det at de ikke 'holder tilbake' på uønsket funn (Anders & Brattbakk, 2017).

Det virker som at utfordringene på østkanten er mer sammensatte og komplekse, og selv om områdeløftene har vært nyttige for ungdommene i noen tilfeller, har det likevel vært for overfladisk. Derfor tillater jeg meg selv å trekke konklusjon basert på det funnene og teorien indikerer om at områdesatsinger bør ta hensyn til både kontekst og individet. Videre oppfordres det til et tverrfaglig samarbeid og medvirkning med sosialarbeidere på samfunn, gruppe og individnivå, samt lærere og frivillige være nyttig. Sosialarbeidere, lærere og frivillige sitter på mye kunnskap om ungdommene og hva som er best for deres utvikling, som er nyttig for både kontekstuelle og individuelle faktorer, ulike instanser som jobber med områdesatsinger vil dermed ha stort utbytte av kunnskapen de besitter.

6.0 AVSLUTNING

Hensikten med oppgaven har vært å problematisere omfanget av områdesatsningene i Oslo. Samt å belyse hva det kan bety for barn og unges livssjanser i disse levekårsutsatte områdene. Videre har det vært interessant å undersøke hvorvidt sosionomer har muligheten til å styrke områdesatsingene. Det virker imidlertid som at det er for tidlig å si noe om effektene til områdesatsingene, men oppgavens kanskje viktigste funn er at konsekvensene til segregeringen er nok til å konkludere at det er behov for endringsarbeid på Oslo øst. Det er mulig og at er absolutt behov for sosialt arbeid på feltet i tillegg. Problematikken virke overfladisk og muligens overdreven, men stigmatiseringen oppleves som dramatisk for ungdommene og har en betydning for deres utvikling. De vitenskapelige artiklene og teorier bekrefter dette. Det kvantitative perspektivet til Brattbakk og Wessel (2017) har vært viktig for å forstå hvor utbredt problemet er. Mens artiklene med den kvalitative tilnærmingen slik som Rostens (2017) og Stavens (2021) har gitt oss et innblikk i hvilke strategier unge i utsatte bydeler benytter seg av og hvordan det vil påvirke deres utvikling.

En annen og muligens mindre innvending er de positive ringvirkningene, der frykten for de unge guttene fra østkanten og franske tilstander samtidig løfter frem områdeløft og integrering enda sterkere på dagsorden. Og forhåpentligvis kan dette bane vei for en bedre utvikling for de unge østkantungdommene.

7.0 LITTERATURLISTE:

(* = *selvvalgt pensum*)

Arctander, K. Aaslund, H. Husebye, T. Johannesen, A.D, Kuvoame, M.D & Øvrelid, B.K. (2019, 17 juni). Vi trenger å radikaliserer sosialt arbeid. *Khrono*. *

[Vi trenger å radikaliserer sosialt arbeid \(khrono.no\)](http://khrono.no)

Andersen, B. & Brattbakk, I. (2020). Områdesatsinger i Norge. Et skjørt kunnskapsgrunnlag for strategier og tiltak. *Tidsskrift for boligforskning*, 2(3), 130–147. *

<https://doi.org/10.18261/issn.2535-5988-2020-02-03>

Aveyard, H. (2019). Doing a literature review in health and social care: a practical guide (fourth edition.). *Open university press*.

Balci, S. (2015, 7 juni). Skoleflinke minoritetsgutter bytter skole for å slippe machopress.

Forskning.no. Skoleflinke minoritetsgutter bytter skole for å slippe machopress *

[Skoleflinke minoritetsgutter bytter skole for å slippe machopress \(forskning.no\)](http://forskning.no)

Baltzersen, R. K. (2020). Pedagogikk i lærerutdanningen. *Oslo: Pressbooks*. *

[Bronfenbrenners utviklingsøkologiske modell – Pedagogikk i lærerutdanningen \(pressbooks.com\)](http://pressbooks.com)

Brattbakk, I., & Wessel, T. (2017). Nabolagets effekt: Hva er problematisk med geografisk mulighet? I J. Ljunggren (red.), *Oslo – ulikhetenes by* (s. 337–358). *Oslo: Cappelen Damm Akademisk*. *

Bunkholdt, V. (2000). Utviklingspsykologi. *Universitetsforlaget*. *

Bø, B.P (2017). Sosialt arbeid i et flerkulturelt samfunn: Nye forståelser, utfordringer og kunnskapsbehov. *Fontene forskning*, 2/2017, 71-83. <https://fonteneforskning.no/pdf-15.62551.0.3.cf25a1605e> *

Dalland, O. (2020). Metode og oppgaveskriving (7. utg.). *Gyldendal Akademisk*. *

Eriksen, T. H., & Sajjad, T. A. (2015). Kulturforskjeller i praksis: perspektiver på det flerkulturelle Norge (6.utg.). *Oslo: Gyldendal Akademisk*. *

FO. (2019). Yrkesetisk grunnlagsdokument for barnevernspedagoger, sosionomer, vernepleiere og velferdsvitere. *

Helgesen, L. A. (2017). Menneskets dimensjoner. *Cappelen Damm Akademisk*.

Holen, Ø. (2021). Getto. *Res Publica*. *

Holm, L.K. (2001). Profesjonsdiskursens betydning for sosialarbeiderens forståelse av egen kompetanse. [Prosjektoppgave]. *Høgskolen i Oslo*. *

Hutchinson, G. S. (2004). Samfunnsarbeid – undervurdert som arbeidsmåte?. *Nordisk sosialt arbeid*, 223 - 234. <https://www.idunn.no/doi/full/10.18261/ISSN1504-3037-2004-03-04#sec-6> *

- Hutchinson, G. S. (2010). Samfunnsarbeid. Mobilisering og deltakelse i sosialfaglig arbeid. *Gyldendal Akademisk*.
- Jensen, S. Q. og Christensen, A.-D. (2012). Territorial stigmatization and local belonging. *City*, 16(1–2), 74–9 *
- Kindt, T. M., & Strand, A. H. (2019). Unge i utsatte boområder – en kunnskapsoversikt. (Fafo – 2019:24). Fafo. *
- Larsen, A. K., Tysnes, B.I., & Voll, I. (2017). Å bli en del av et praksissamfunn. Fontene Forskning 2/2017 [pdf-15.62543.0.3.0a259b4927 \(fonteneforskning.no\)](https://www.fonteneforskning.no/pdf-15.62543.0.3.0a259b4927) *
- Levin, I. (2015). Sosialt arbeid som spenningsfelt. I I. T. Ellingsen, I. Levin, B. Berg & L. C. Kleppe (Red.), *Sosialt arbeid: en grunnbok* (s. 36-46). Universitetsforlaget
- Ljunggren, Jørn (2017). Oslo - ulikhetenes by. 414 s. *Cappelen Damm Akademisk*. *
- Noknorge. (u.å.). *Kultursensitivitet*. Hentet 29. Mars 2022 fra *
<https://noknorge.no/kultursensitiv-metode-2/kultursensitivitet/#easy-footnote-1-2486>
- NOU 2020: 16. (2020). Levekår i byer: Gode lokalsamfunn for alle. *
Kunnskapsdepartementet. <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/nou-2020-16/id2798280/?ch=3>
- Oslo Kommune. (u.å.). Områdeløft Furuset 2020-2026. Hentet 7 juni 2022 *
<https://www.oslo.kommune.no/slik-bygger-vi-oslo/omradeloft-furuset-2020-2026/>
- Oslo Kommune. (u.å.). Områdeløft Grønland og Tøyen. Hentet 1. mai 2022. *
<https://www.oslo.kommune.no/slik-bygger-vi-oslo/omradeloft-gronland-og-toyen/#gref>
- Qureshi, N.A. (2003). Unge etniske minoriteter – Mestring og stolthet. *
<http://www.utrop.no/plenum/i-fokus/5310/>
- Qureshi, N. A. (2005). Profesjonell kultursensitivitet framfor faglig etnosentrisme. *Tidsskrift for psykisk helsearbeid*, 2(3), 261-274. *
<https://www.idunn.no/doi/10.18261/ISSN1504-3010-2005-03-05>
- Qureshi, N. A. (2008) Beskrivelser av oppdragelse; Utslag av definisjonsmakt og eurosentrisme? I. Profesjonsutøvelse og kulturelt mangfold – fra utsikt til innsikt. A. M, Otterstad (red.). *Universitetsforlaget, Oslo*. *
- Raam, O. & Salvanes, K.G. & Sorensen, E.O., 2001. The neighbourhood is not what it used to be: has there been equalisation of opportunity across families and communities in Norway. Oslo University, *Department of Economics*. *
<https://www.sv.uio.no/econ/english/research/Memoranda/working-papers/pdf-files/2001/Memo-36-2001.pdf>
- Renolen, Å. (2008) Forståelse av mennesker. Innføring i psykologi for helsefag. *Fagbokforlaget*. *
- Rosten, M. G. (2017). Territoriell stigmatisering og gutter som "leker getto" i Groruddalen. *Norsk sosiologisk tidsskrift*, 1(1), 53-70. *
<https://www.idunn.no/doi/pdf/10.18261/issn.2535-2512-2017-01-04>

- Rugkåsa, M. (2008) Majoriteten som premissleverandør i "flerkulturelt" arbeid. I. Profesjonsutøvelse og kulturelt mangfold – fra utsikt til innsikt. A. M, Otterstad (red.). *Universitetsforlaget, Oslo.* *
- Salole, L. (2013) Krysskulturelle barn og unge. Om tilhørighet, anerkjennelse, dilemmaer og ressurser. Oslo: *Gyldendal Norsk Forlag AS.* *
- Skilbrei M.-L. (2019). Kvalitative metoder – Planlegging, gjennomføring og etisk refleksjon. *Bergen. Fagbokforlaget.* *
- Staven, Helle. (2021). Sosial kapital og grensedragninger på «vestkantens østkant» – sosial blandingspolitikk i en norsk kontekst. *Nordic Journal of Urban Studies.* *
<https://www.idunn.no/doi/10.18261/issn.2703-8866-2021-01-04>
- Støren, I. (2013). Bare søk! (2. utg.). Cappelen Damm. *
- Økland, M. A. (2012). Samfunnsarbeid og boligsosialt arbeid. *Fagbokforlaget* *